

ILM FAN YANGILIKLARI KONFERENSIYASI

30-MAY

ANDIJON, 2024

TISHNING SEMENT QAVATI

Toyirova Nigina

Buxoro Innovatsion Ta'lif va Tibbiyot Universiteti

Annotatsiya: Bu maqolada tishning sement qavati va turlari ko'rib chiqildi.

Kalit so'zlar: Sement, turlari, bog'liq

Sement-bu tishning ildizi va bo'yinini qoplaydigan o'ziga xos yuqori minerallashgan to'qima. Sement periodontal ligamentni yaratishni ta'minlaydigan tishning qo'llab-quvvatlash apparati shakllanishida ishtirok etadi. Emaldan yumshoqroq bo'lgan tsement, xuddi emal singari, tishning suyak moddasi bo'lgan dentinni himoya qiladi.

Sementning qanday turlari mavjud?

Sement uyali va hujayrasiz bo'lishi mumkin. Tish shifokorlari tushuntirganidek, hujayrasiz (yoki birlamchi) sement tishning butun ildizini qoplaydi va kollagen tolalarini o'z ichiga oladi, ularning bir qismi ("shar Pei tolalari" deb ataladi) tishni alveolaga mahkamlash uchun katta ahamiyatga ega. Hujayra (ikkilamchi) sement katta qalinligi bilan ajralib turadi, shuningdek kollagen tolalarini o'z ichiga oladi va ildizning yuqori qismiga (apikal) yaqin qismini qoplaydi.

Sement, tish sezgirligi va periodontit qanday bog'liq?

Sementning yo'qolishi tish sezgirligining rivojlanishi, emalning yo'qolishi va tish go'shtining turg'unligi kabi bir qator tish muammolariga yordam beradi. Sement yo'qolganda, uning ostida joylashgan dentin paydo bo'ladi va bu o'z navbatida tishlarning sezgirligiga olib kelishi mumkin. Ikkinchisi bir yoki bir nechta tish sohasida qisqa muddatli yoki o'tkir og'riq sifatida namoyon bo'ladi. Agar siz bir qultum sovuq suv yoki sharbatdan keyin titragan va og'riqli ajin tushgan bo'lsangiz, bu tuyg'uni bilasiz!

Sementning yo'qolishi ba'zi tish kasalliklarining rivojlanishiga olib kelishi mumkin bo'lsa, boshqa tish kasalliklari sementning yo'qolishiga olib kelishi mumkin. Bunday kasalliklarga, masalan, periodontit kiradi. Sementning yo'qolishi suyakning doimiy shikastlanishi va tishni ushlab turadigan biriktiruvchi to'qima tolalari bilan sodir bo'ladi. Suyak to'qimasi va tsementning bunday shikastlanishi progressiv periodontitga xosdir va tishlarning harakatchanligiga olib keladi, bu hatto ba'zi hollarda olib tashlanishi kerak.

Sementoblastoma ushbu uzun so'z tish ildizida kam uchraydigan benign neoplazma deb ataladi. Bu ildizning yuqori qismida ma'lum hujayralar, sementoblastlar o'sishi bilan yuzaga keladi. Umuman olganda, sementoblastoma tishning bitta ildiziga ta'sir qiladi, lekin ba'zida bir nechta ildizlarda rivojlanib, atrofdagi suyakka tarqalishi mumkin. Sementoblastomaning o'sishi ba'zida zerikarli og'riq bilan birga keladi, ammo ko'pincha kasallik asemptomatikdir. Yaxshi xulqli o'sma sifatida sementoblastoma doimiy ravishda kattalashib boradi; vaqt o'tishi bilan u tishlarning normal ishlashiga xalaqit bera boshlaydi va bemorning ko'rinishiga ta'sir qiladi. 30 yoshgacha bo'lgan o'smirlar va yoshlar sementoblastomani shakllantirish xavfi yuqori. Sementoblastomani davolash o'simta va ta'sirlangan tishni jarrohlik yo'li bilan olib tashlashni

ILM FAN YANGILIKLARI KONFERENSIYASI

30-MAY

ANDIJON,2024

o'z ichiga oladi, bu ko'pincha premolar yoki pastki jag ' molaridir. Ba'zan siz bir nechta tishlarni olib tashlashningiz kerak. Tish chiqarishni hech qachon maqbul echim deb hisoblash mumkin bo'lmasada, o'smaning qayta o'sishi xavfi uni zarur qiladi. Cementoblastoma kamdankam uchraydigan kasallik bo'lsada, tish ildizlari atrofidagi og'riq yoki g'alati qalinlashuv u bilan bog'liq emasligiga ishonch hosil qilish yaxshiroqdir. Buning uchun tish shifokoriga murojaat qiling.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. Evropa bolalar stomatologiyasi Akademiyasi (EI)
2. Gayvoronskiy I. V., Petrova T. B."inson tishlarining anatomiysi". Darslik. Qarang:: ELBI-Spb, 2005 yil. 56 s.
2. Glinkina V. V. "og'iz bo'shlig'i organlarining histologiyasi". 2-nashr., qayta ko'rib chiqilgan va qo'shilgan samara: o'q, 2011. 186 s.